

նոր չարութիւն չսորվեցընելու , ար-
թուն կենալու որ ուրիշները չարութի
չսորվեցընեն , ջանալու որ միայն առա-
քինութեան սիրովը վառուի անիկայ ,
կրնայ պատճառ ըլլալ որ այն տղան
հրէշ մը դառնայ : Եւ այց ինչու այսպիսի
անգոր խօսքեր բանեցընեմ ու թողում
այն ահաւոր ու ամենասուրբ խօսքերն
որ ըսաւ փրկիչն մեր , տղոց երկրպագե-
լի բարեկամը . — “ Ո՛վ որ այսպիսի
” տղայ մը իմ անունովս ընդունի , ը-
” սաւ , զիս կ'ընդունի . բայց ո՛վ որ աս
” ինծի հաւտացող սղտիկներէն մէկուն
” գայթակղութեան պատճառ ըլլայ ,
” լաւ էր այնպիսիս որ վղէն ջաղացքի
” քար մը կապէին ու ծովը ձգէին ” :

Որոնք որ քեզմէ քանի մը տարի պըղ-
տիկ են , որոնք որ այն պատճառաւ քու
օրինակիդ ու խօսքիդ կրնան հետեւիլ ,
դուն զիրենք քու զաւակացդ տեղը սե-
պէ . հետերնին այնպիսի ներողամտու-
թեամբ ու միանգամայն անաչառու-
թեամբ վարուէ՝ որով կրնաս չարէն զի-
րենք հեռացընել ու ՚ի բարին յորդորել :

Տղաք բնութեամբ ինչ որ տեսնեն՝
ան կ'ընեն . թէ որ տղու մը չորս դին
գտնուող չափահասները բարեպաշտ ,
ծանրակաց , բարեսիրտ են , տղան ե-
տեւէ կ'իյնայ անանկ ըլլալու , և կ'ըլ-
լայ : (Ի)է որ չափահասները հաւատոյ
բաներուն պաղ , ցած , ու չարասիրտ
են , տղան ալ անոնց պէս անպիտան
մարդ մը կ'ըլլայ :

Եւ այն տղոց ու պատանեաց հետ
ալ աղէկ վարուէ՝ որ շատ անգամ չես
տեսներ , ու թերեւ կենացդ մէջ մէկ
անգամ մը միայն առիթ պիտի ունենաս
հետերնին խօսելու . թէ որ տեղը գայ՝
առաքինութիւն սորվեցընող խօսք մը
ըսէ իրենց : Եւ քու խօսքդ , այն հա-
մեստ նայուածքդ կրնայ զիրենք ցած
մտածութենէ մը հանել , կրնայ սրտեր-
նին վառել որ լաւ մարդկանց համար-
մանը արժանի ըլլալու աշխատին :

(Ի)է որ պատանի մը , որուն վըայ յոյս
կայ երեւելի մարդ ըլլալու , քու վըադ
դնէ իր վստահութիւնը , մտերիմ բա-
րեկամ եղիւ իրեն , ուղիղ և խելացի

խրատներով օգնէ իրեն . ամենեւին մի
չողոքորթեր զինքը , գովելի գործքերը
գովէ , բայց անվայելները սաստիկ պար-
սաւներով վար զարկ :

(Ի)է որ պատանի մը տեսնես որ մո-
լութեան ետեւէ է , թէպէտ և հետը
մտերիմ ընտանութիւն չունենաս՝ տե-
ղը եկած ատենը մի քաջուիր ձեռքդ
երկընցընելու և զինքը ազատելու : Եւ
բեմն այն տղան որ չար ճամբան բռներ
կ'երթայ՝ մէկ կանչելու մը՝ մէկ ակնար-
կութեան մը միայն կը կարօտի որ ա-
մընայ ու դառնայ ուղիղ ճամբան մտնէ :

Երդեօք քու զաւակացդ ինչ կրթու-
թիւն պիտի տաս . — աս բանս չես
կրնար հասկընալ՝ ինչուան որ աղէկը
դուն չունենաս : Եւ երբ , որ կարե-
նաս նաեւ տալ :

ՓԵՂԼԻԿՈՅ

ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ՉԳԳԻՂ ԲՆՈՒԹԻՒՆ :

ՉԳԳԻՂ ԲՆՈՒԹԻՒՆ ԾՈՒԼՈՒԹԵ-
ՆԷ քիչ տարբերութիւն ունի . բայց
այսպէս կը տարբերի . ծոյը ամենեւին
չուզեր , ու միտք չունի գործք մը ընե-
լու , ձգձգողը կ'ուզէ , միտք ունի՝ բայց
միշտ վաղուան կը ձգէ , կը կարծէ որ
վաղը աւելի դիւրութեամբ պիտի ընէ
ընելու գործքը , կամ թէ առանց աշխա-
տելու : Եւ գործք ընելու վըայ խօսք
բանաս , կենանք մինչև սա զբաղմունք-
ները անցնի կ'ըսէ . չի մտածէր որ զբաղ-
մունքները անցնելիք չունին՝ քանի որ
կ'ապրինք . ուստի ըսել է որ միտք չու-
նի ան գործքը ընելու :

Կործքին դժուարութիւնները միայն
կը մտածէ , ոչ երբեք դժուարութիւն-
ներուն դեղը , որոնց մէկն ալ սկսին է .
ինչպէս առաւին ալ կ'ըսէ որ “ Կործքի
մը սկսելու գործքին կէսն է ” : Երդէն
մարդս իր բոլոր կեանքը մտածելով
կ'անցընէ , ու մտածածներուն մեծ մա-
սը առանց ՚ի գործ դնելու կը մեռնի .

խկ երբոր ձգձգող բնութիւն ունենայ , բոլոր մտածածները անդիի աշխարհքը պէտք է որ ընէ :

Ձգձգող բնութեան փնասները այնչափ աւելի ծանր են , որչափ որ չեն երևար . աս բնութիւնը ունեցողը՝ շատ անգամ խոհեմ ու հանդարտ մարդու տեղ կ'անցնի , բայց ամենեւին ներհան է : Վործքի մը պարագաները կը մտածեն , ըստ այնմ իրեն խորհուրդ կուտան . մէկէն ընելու ըլլայ , գործքը առաջ կ'երթայ կը յաջողի : Ինչ կը ձգձգէ , պարագաները կը փոխուին , արւած խորհրդով գործքը չի յաջողիր կը խրի . դուն անխոհեմ կը սեպուիս՝ անիկայ ձգձգող սեպուելու տեղ :

Ձգձգող բնութիւնը հիներուն երևակայած նաւակալ ձուկը կը նմանի , որ նաւուն ետեւը կ'աչելու որ ըլլայ , ամէն յաջող քամի , ամէն ջանք չի բաւեր նաւը առաջ տանելու : Կոտու հանգարտութեան կը նմանի , որ քան զամէն ժայռ , քան զամէն մրրիկ աւելի արգելք է նաւուդ առաջ երթալուն , ասանկալ ձգձգելը ամէն բանի արգելք է :

Ձգձգող բնութիւն ունեցողին հետ գործք մը ունենաս ընելու՝ հոգիդ կ'ելլէ , մինակ ընելէն շատ աւելի կը յոգնիս , չուանով նաւ քաշելու պէս զինքը պիտոր քաշես որ շարժի . բայց ինքը կը կարծէ որ իր չի շարժելովը զքեզ արտօրանքի վտանգներէն կը խալըսէ : Ինքը բանի մը ձեռք չի զարներ , դուն ձեռք զարնես , ու յանկարծ անյաջող երթալու որ ըլլայ , “Տեսար , ես անոր համար չրի ատ բանը ,” կ'ըսէ . թէպէտ և ծուլութեան ու վախկոտութեան համար ըլլայ չընելը : Բանի մը ձեռք չի զարներ , որպէս զի չիսալի . բայց ամէնքը իրեն պէս ընելու որ ըլլային , աշխարհքս արձաններու թանգարան մը կը դառնար , ու ամէնքնիս ալ մէջը շարուած արձաններ : Թէ որ մարդս չի քալէ՝ վախնալով որ յանկարծ կը սահի կ'իյնի , անդամալոյծ կը դառնայ . թէ որ երկրագործը ցորեն չի ցաներ՝ վախնալով որ յանկարծ կարկուտը կը զարնէ , հաց չէինք ունենար : Բայց ձգձգող

մարդը “ Ի՞նչ աղէկ մը մտածենք , ըսելով՝ ինքը զինքը կը խաբէ . չի մտածեր որ մտածէն ալ չափ ունի . թէ որ մտածելովը վարուցանի ժամանակը անցնելու ըլլայ՝ պարապ կ'երթայ ցանածդ . մինչև որ տաքցուցած երկաթէդ ինչ շինելդ մտածես , երկաթը կը պաղի . ամէն բանը իր ատենովը կը յաջողի : “ Բայց դիւրին բան չէ , կ'ըսէ , ձեռք զարնելու բանս ,” չի մտածեր որ եթէ դիւրին բան ըլլար՝ ան ատենը կատարեալ ծուլութիւն կ'ըլլար ըրածը . դժուարութիւններն են որ զինքը սոսկ ձգձգող ըսուելու արժանի կ'ընեն : Ինչո՞ւնք դժուարութեան խիստ քիչ գործք կ'ըլլայ , նաև պտուղ մը ուտելու համար՝ բաց՝ի հասցընելու աշխատանքէն՝ կեղևն ու կուտն ալ հանես պիտոր . վարդ ալ ժողվելու որ ըլլաս , մատերդ քանի մը փուշ խայթելը աչքդ առնես պիտոր . յիշէ առակը “ Ով որ գործքը չի սկսիր ամէն դժուարութիւն վերնալու սպասելով՝ գետին ջուրը ցամքելուն կը սպասէ՝ որ դիմաց անցնի ,” :

*

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

Իշխանի :

Բ .

“ Ի հայտ ոչ ինչ մեծագոյն և
“ Ի Պարս՝ քան զԱրշակուն
“ նեաց տոհմ , որ և յԱրաւ
“ համէ սերեցան աստ ,” :

Ս . ԳՐ . ԼՈՒՍԱՌՈՒՉ

ՍԵՐՈՆ նահապետն Իբրահիմ իր Սառա կնոջն մեռնելէն ետեւ՝ ծերութեանն ատեն Իստուծոյ ազգամամը՝ որ կ'ուզէր զինքն շատ ազգերու հայր ընել , Բետուրա կամ Կենդուրա անունով